

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας»

(COM(2003) 319 τελικό — 2003/0107 (COD))

(2004/C 80/10)

Στις 20 Ιουνίου 2003, και σύμφωνα με το άρθρο 175, παράγραφος 1 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω πρόταση.

Το ειδικευμένο τμήμα «Γεωργία, ανάπτυξη της υπαίθρου, περιβάλλον», στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, επεξεργάστηκε τη γνωμοδότησή του στις 13 Νοεμβρίου 2003, με βάση την εισηγητική έκθεση της κας Le Nouail Marlière.

Κατά την 404η σύνοδο ολομέλειας της 10ης και 11ης Δεκεμβρίου 2003 (συνεδρίαση της 11ης Δεκεμβρίου), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 31 ψήφους υπέρ και 1 κατά την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Εισαγωγή

1.1. Οι διάφορες μεγάλες περιβαλλοντικές καταστροφές και τα ατυχήματα ανθρακωρυχείων που σημειώθηκαν κατά τα τελευταία χρόνια καταδεικνύουν την ανάγκη να αναπτυχθεί μια συνεπής πολιτική σε επίπεδο ΕΕ με σκοπό την πρόληψη παρόμοιων καταστροφών.

1.2. Η τοξική εισροή στην περιοχή της Donana της Ισπανίας το 1998 και η εισροή κυανίου στην Baia Mare που μόλυνε ολόκληρο τον Δούναβη είναι δύο από τα πιο πρόσφατα παραδείγματα περιβαλλοντικών καταστροφών που προκλήθηκαν από ατυχήματα που συνεπάγονται την ελευθέρωση απορριμμάτων κατεργασίας από ασταθείς ταμιευτήρες νωπής λάσπης σε μονάδες εξόρυξης.

1.3. Λόγω της θέσεως ή του όγκου και του τρόπου από θέσεώς τους, τα απόβλητα της εξορυκτικής βιομηχανίας (μεταλλεία και λατομεία) παρουσιάζουν σοβαρή απειλή για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία εάν δεν προβλεφθεί η κατάλληλη διαχείριση.

1.4. Τα απόβλητα της εξορυκτικής βιομηχανίας αποτελούν μια από τις μεγαλύτερες πηγές αποβλήτων στην ΕΕ, με 29 % περίπου του συνολικού όγκου παραγόμενων αποβλήτων και με ετήσιο όγκο 400 εκατομμύρια τόνους.

1.5. Τα απόβλητα της εξορυκτικής βιομηχανίας διέπονται από τις γενικές διατάξεις της οδηγίας πλαίσιο (75/442/ΕΟΚ) περί αποβλήτων, ενώ οι εγκαταστάσεις διάθεσης των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας καλύπτονται από την οδηγία (1999/31/ΕΚ) περί υγειονομικής ταφής. Ισχύουν επίσης και άλλες οδηγίες περί αποβλήτων και συγκεκριμένα οι εξής:

- Οδηγία του Συμβουλίου 75/442/ΕΟΚ της 15ης Ιουλίου 1975 περί αποβλήτων (πλαίσιο οδηγία περί αποβλήτων)
- Οδηγία του Συμβουλίου 1999/31/ΕΚ της 26ης Απριλίου 1999 περί υγειονομικής ταφής (οδηγία περί υγειονομικής ταφής)
- Οδηγία του Συμβουλίου 96/61/ΕΟΚ της 24ης Σεπτεμβρίου 1996 σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης (οδηγία IPPC)

— Οδηγία του Συμβουλίου 96/82/ΕΚ της 9ης Δεκεμβρίου 1996 για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες (οδηγία Seveso II)

— Οδηγία του Συμβουλίου 85/337/ΕΟΚ για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 97/11/ΕΚ του Συμβουλίου της 3ης Μαρτίου 1997 (οδηγία ΕΠΕ).

Οι οδηγίες αυτές συζητούνται στην αιτιολογική έκθεση. Η σχετική ανάλυση δείχνει ότι οι νομικές διατάξεις που περιλαμβάνονται σε αυτές δεν ρυθμίζουν δεόντως τα προβλήματα της διαχείρισης αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας.

2. Κύρια σημεία της πρότασης της Επιτροπής

2.1. Παράλληλα με την αναθεωρημένη οδηγία Seveso II για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων βιομηχανικών ατυχημάτων και το έγγραφο βελτιστων διαθέσιμων πρακτικών (ΒΔΠ) για τα στείρα και τα απορρίμματα κατεργασίας, η πρόταση της Επιτροπής επιδιώκει να διασφαλίσει την υγιή διαχείριση των αποβλήτων εξόρυξης σε όλη την ΕΕ.

2.2. Συγκεκριμένα, αποσκοπεί στη βελτίωση των τρόπων με των οποίων ρυθμίζεται η διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας, ορίζοντας ελάχιστες απαιτήσεις και αντιμετωπίζοντας τους κινδύνους για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία που προέρχονται από τη διαχείριση και τη διάθεση των αποβλήτων.

2.3. Το πεδίο εφαρμογής της προτεινόμενης οδηγίας καλύπτει τα απόβλητα που προέρχονται από όλους τους τομείς της εξορυκτικής βιομηχανίας και επικεντρώνεται στα ζητήματα λειτουργίας που συνδέονται με τη διαχείριση των αποβλήτων, την πρόληψη της ρύπανσης του εδάφους και των υδάτων και τη σταθερότητα των εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων (ειδικότερα των ταμιευτήρων απορριμμάτων κατεργασίας).

2.4. Στην πρόταση απαριθμούνται οι όροι που πρέπει να περιλαμβάνονται στις άδειες λειτουργίας για να εξασφαλιστεί ότι εφαρμόζονται αποτελεσματικά περιβαλλοντικά μέτρα ασφαλείας προκειμένου να χορηγηθεί άδεια στην εγκατάσταση απόθεσης αποβλήτων. Επί παραδείγματι:

- α) τα απόβλητα πρέπει να έχουν ταξινομηθεί πριν από την απόθεση·
- β) οι φορείς των εγκαταστάσεων απόθεσης αποβλήτων πρέπει να καταρτίζουν προγράμματα ελέγχου που θα αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του συνολικού λειτουργικού προγράμματος·
- γ) ο αποτελεσματικός έλεγχος έχει ουσιαστική σημασία κατά τη διάρκεια τόσο της λειτουργικής φάσης όσο και της φάσης κλεισίματος.

2.5. Η πρόταση περιλαμβάνει επίσης και την υποχρέωση χρηματοοικονομικής εγγύησης με την οποία ενισχύεται η αρχή του «ο ρυπαίνων πληρώνει» — με την οποίαν εξασφαλίζεται ότι υπάρχουν διαθέσιμα ικανοποιητικά ποσά για την αποκατάσταση των εγκαταστάσεων απόθεσης αποβλήτων μετά το κλείσιμο σε περίπτωση π.χ. κατά την οποία χρεωκοπήσει μια επιχείρηση.

2.6. Δεδομένου ότι πολλά ζητήματα που συνδέονται με τα απόβλητα της εξορυκτικής βιομηχανίας αποτελούν ήδη αντικείμενο ρυθμίσεων στα περισσότερα κράτη μέλη, σκοπός της προτάσεως είναι να προσδιορισθούν ελάχιστες προδιαγραφές σε επίπεδο ΕΕ ούτως ώστε να δημιουργηθεί ένα υψηλό επίπεδο διαχείρισης των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας.

3. Γενικές παρατηρήσεις

3.1. Η ΕΟΚΕ επικροτεί τις προσπάθειες της Επιτροπής για τον καθορισμό πανευρωπαϊκών απαιτήσεων όσον αφορά την ασφαλή και βιώσιμη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας και συμφωνεί ότι η κατάρρευση φραγμάτων ή σωρών εγκυμονεί σοβαρές συνέπειες για το περιβάλλον και για την υγεία και ασφάλεια του ανθρώπου.

3.2. Η ΕΟΚΕ επισύρει την προσοχή στο γεγονός ότι οι εξορυκτικές εγκαταστάσεις βρίσκονται συχνά σε περιοχές που έχουν ανάγκη από βιομηχανική αναγέννηση και εφιστά την προσοχή της Επιτροπής στο γεγονός ότι υπάρχει κίνδυνος εάν επιβληθούν αυστηρότερες προδιαγραφές να καταστούν ασθενέστεροι οι ήδη οικονομικώς ασθενείς τομείς. Για το λόγο αυτό, η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει την επίπτωση στην απασχόληση όχι μόνον από την άποψη των επιπρόσθετων περιορισμών, αλλά και από την άποψη επίσης των αναγκών που δημιουργούνται από την εκμετάλλευση και τη συντήρηση της εγκατάστασης διαχείρισης αποβλήτων. Η οδηγία αποβλήτων τονίζει ειδικότερα την ανάγκη κατάλληλης εκπαίδευσης για το προσωπικό των εταιρειών εκμετάλλευσης κατά τις διαδικασίες αποκατάστασης και διαχείρισης των τόπων μετά το «κλείσιμο». Η ΕΟΚΕ τονίζει ότι θα πρέπει να συμπεριληφθούν και στην παρούσα πρόταση παρεμφερείς και κατάλληλες διατάξεις, σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά του σχετικού χώρου.

3.3. Η ΕΟΚΕ επικροτεί το γεγονός ότι η πρόταση επικεντρώνεται στους κινδύνους που συνεπάγονται τα ατυχήματα αποβλήτων εξόρυξης όχι μόνο για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία, αλλά επίσης και για τον οικονομικό και κοινωνικό ιστό της κοινωνίας. Και γι' αυτό η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι η πρόταση είναι συνεπής προς τους τρεις πυλώνες της βιώσιμης ανάπτυξης ⁽¹⁾.

3.4. Η ΕΟΚΕ επικροτεί την παρούσα πρόταση, πιστεύει όμως ότι η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογήσει για ποιους λόγους η ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία για τα απόβλητα δεν επέτυχε να εμποδίσει τη ρύπανση που προκαλείται από τους ταμιευτήρες απορριμμάτων κατεργασίας και τις εξορυκτικές δραστηριότητες γενικότερα. Η ΕΟΚΕ στηρίζει την πρόταση του ειδικού αυτού συμπληρωματικού μέσου και ελπίζει ότι θα εμποδίσει τη διαιώνιση των ίδιων σφαλμάτων στη διευρυμένη ΕΕ.

3.5. Η ΕΟΚΕ πιστεύει επίσης ότι το νομοθετικό πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας θα πρέπει επίσης να κάνει χρήση και των συναφών μέτρων της κοινοτικής νομοθεσίας για το περιβάλλον όσον αφορά την προστασία των υδάτων και την περιβαλλοντική ευθύνη, συμπεριλαμβανομένων δεσμευτικών κανόνων όσον αφορά την ευθύνη για τη ζημία της «βιοποικιλίας» για όλες τις δραστηριότητες.

3.6. Η ΕΟΚΕ επικροτεί την παρούσα πρόταση που κατοχυρώνει νομικά την καλύτερη προστασία και καθορίζει τις αρμοδιότητες των φορέων και των κρατικών αρχών.

3.7. Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι σημαντικό τμήμα της οδηγίας θα έπρεπε να είναι η ανάλυση της συνοχής που υφίσταται μεταξύ της προτεινόμενης οδηγίας και των άλλων κοινοτικών πράξεων. Η συμπερίληψη στο άρθρο 3 των ιδίων ορισμών που χρησιμοποιούνται στην οδηγία 75/442/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 15ης Ιουλίου 1975 για τα απόβλητα (οδηγία πλαίσιο για τα απόβλητα) και σε άλλες κοινοτικές πράξεις δείχνει ότι η Επιτροπή έχει εξασφαλίσει την εν λόγω συνοχή. Φαίνεται ότι το σύνολο των αποβλήτων και των καταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας θα καλυφθούν από κοινοτικά μέσα μετά την υιοθέτηση του εξεταζόμενου σχεδίου οδηγίας. Ωστόσο, φαίνεται επίσης ότι οι εφαρμόσιμες οδηγίες και τα πεδία εφαρμογής στον ιδιαίτερο αυτό τομέα των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας καλύπτονται σταυροειδώς και μάλιστα υπερβολικά σταυροειδώς στα διάφορα μέσα όπως π.χ.:

— οδηγία πλαίσιο για τα απόβλητα 75/442/ΕΟΚ,

— οδηγία «Seveso II» 96/82/ΕΚ που τροποποιήθηκε ως προς το άρθρο 4 ε) έως στ) σε ό,τι αφορά τις δραστηριότητες χημικής και θεσμικής διαχείρισης,

⁽¹⁾ Η Επιτροπή ανέθεσε την εκπόνηση μελέτης για το κόστος βελτίωσης της διαχείρισης των αποβλήτων εξόρυξης, στην Symonds Group, τον Οκτώβριο του 2001, πριν από τη θέση σε ισχύ των διατάξεων της οδηγίας περί υγιονομικής ταφής.

- οδηγία «για την υγειονομική ταφή» 1999/31/EK για τα αποκαλούμενα αδρανή απόβλητα, πεδίο εφαρμογής άρθρο 3 σημείο 2, παράγραφοι 2 και 4.

Συνεπώς, η ΕΟΚΕ φρονεί ότι η ανάλυση της συμμόρφωσης της πρότασης οδηγίας προς τις άλλες πράξεις της ΕΚ θα πρέπει να είναι τόσο σημαντικότερη όσο και σαφέστερη σχετικά με τις μεταφορές⁽¹⁾ και τις προθεσμίες αποθήκευσης⁽²⁾. Επίσης, η πρόταση θα πρέπει επίσης να καλύπτει τα απόβλητα που αποθηκεύονται έστω και για μικρό διάστημα αλλά τα οποία συσσωρεύονται με την πάροδο του χρόνου σε έναν και μόνο τόπο.

4. Ειδικές παρατηρήσεις

4.1. Δεδομένου ότι τα εθνικά δικαιώματα είναι διαρθρωμένα κατά διαφορετικό τρόπο ανάλογα τη χώρα, και ότι ορισμένοι «εξορυκτικοί κώδικες» καταρτίστηκαν ιστορικά με βάση μιαν αντίληψη για τις εξορύξεις που απέρρεε από τα στρατηγικά συμφέροντα της χώρας (άνθρακας, πετρέλαιο κ.λπ.) ενώ άλλοι με βάση την περιβαλλοντική νομοθεσία, η ΕΟΚΕ σημειώνει ότι επίτηδες δεν έγινε διάκριση μεταξύ των υπαίθριων λατομείων και των υπόγειων ορυχείων. Ωστόσο, η ΕΟΚΕ ζητεί να οριστεί με μεγαλύτερη σαφήνεια η έννοια των ανοιγμένων γαιών και των καλλιεργήσιμων εδαφών που μπορούν να ξαναχρησιμοποιηθούν και οι οποίες θεωρούνται ως ή απόβλητα. Η ΕΟΚΕ έλαβε υπόψη τις εξηγήσεις της Επιτροπής η οποία δεν επιθυμεί να επανέλθει στους ορισμούς που περιλαμβάνονται στην οδηγία πλαίσιο για τα απόβλητα, στην οδηγία για την υγειονομική ταφή και κατανοεί συνεπώς ότι οι ανοιγμένες γαίες και τα καλλιεργήσιμα εδάφη δεν προορίζονται για χώροι υγειονομικής ταφής αλλά να επαναχρησιμοποιηθούν, δεν ορίζονται στο παρόν σχέδιο οδηγίας ως απόβλητα, και ότι ο ορισμός των αποβλήτων είναι ένας «λειτουργικός» και όχι «φυσικός ή χημικός» ορισμός⁽³⁾.

4.2. Σύμφωνα με το άρθρο 2 της πρότασης (Πεδίο εφαρμογής), «εξαιρούνται τα απόβλητα από την εξόρυξη και κατεργασία

ορυκτών πόρων και μεταφέρονται αλλού με σκοπό την απόθεση εντός ή επί του εδάφους». Η ΕΟΚΕ εκφράζει ανησυχίες για τη λύση αυτή. Το ερώτημα είναι: τι συνηγορεί υπέρ της θέσεως ότι τα απόβλητα τέτοιας φύσεως δεν θα εμπίπτουν στις ίδιες νομικές διατάξεις απλώς και μόνον επειδή μεταφέρονται αλλού;

4.3. Η ΕΟΚΕ συμφωνεί με τις διατάξεις του άρθρου 5 σύμφωνα με το οποίο οι φορείς καταρτίζουν σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων για την κατεργασία, ανάκτηση και διάθεση εξορυκτικών αποβλήτων, τονίζει όμως τη σημασία που έχει να εξασφαλισθεί ότι τόσο το σχέδιο όσο και η εφαρμογή των προγραμμάτων αυτών πρέπει να ελέγχονται τακτικά από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών. Ο αποτελεσματικός έλεγχος έχει κεντρική θέση για την επιτυχή εφαρμογή της οδηγίας.

4.4. Η ΕΟΚΕ προτείνει να συμπεριληφθεί στο άρθρο 6, σημείο 2, διάταξη για την ενσωμάτωση της φάσης παύσεως της λειτουργίας και της φάσης μετά την παύση της λειτουργίας στις απαιτήσεις περί πρόληψης και ενημέρωσης για τα σοβαρά ατυχήματα. Αυτό θα συμφωνούσε με τη γενική προσέγγιση της προτεινόμενης οδηγίας.

4.5. Η ΕΟΚΕ, ενώ υποστηρίζει τους στόχους του άρθρου 7 σύμφωνα με το οποίο οι εγκαταστάσεις αποβλήτων δεν επιτρέπεται να λειτουργούν χωρίς να έχει χορηγηθεί άδεια από την αρμόδια αρχή, προτρέπει την Επιτροπή να επισημάνει στα κράτη μέλη τους κινδύνους που εγκυμονεί η αυθαίρετη ή γραφειοκρατική εφαρμογή του άρθρου αυτού. Η Επιτροπή πρέπει να λάβει υπόψη τις επιπτώσεις για την οικονομία και την απασχόληση που μπορούν να προκύψουν από το κλείσιμο μιας εγκατάστασης αποβλήτων σε περίπτωση που δεν έχουν τηρηθεί επακριβώς οι απαιτήσεις για τη χορήγηση άδειας.

4.6. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει ότι η συμμετοχή μεγαλύτερου αριθμού των πολιτών της περιοχής είναι απαραίτητη για την εφαρμογή των στόχων της κοινοτικής πολιτικής για το περιβάλλον. Αν και το σχέδιο οδηγίας προβλέπει στην πρόληψη των σοβαρότερων ατυχημάτων, πρέπει να τονισθεί ότι η διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας τόσο στα κράτη μέλη όσο και στις υποψήφιες προς ένταξη χώρες, έχει ευρύτερες συνέπειες. Και συγκεκριμένα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα κοινωνικά προβλήματα των εργαζομένων που είναι εκτεθειμένοι στα απόβλητα, των κατοίκων της περιοχής, των πληθυσμών των εν λόγω περιφερειών και των πιο απομακρυσμένων πληθυσμών λόγω της επενέργειας των αποβλήτων στον αέρα, τα εδάφη και τα ύδατα. Η ΕΟΚΕ κατανοεί το μέλημα της Επιτροπής να επιτύχει μια ολοκληρωμένη διαχείριση στο χρόνο και γι' αυτό η ΕΟΚΕ έχει τη γνώμη ότι η οδηγία θα πρέπει να προβλέπει ρητώς την επίσημη διαβούλευση των «ενδιαφερόμενων» ΜΚΟ που εργάζονται για την προστασία του περιβάλλοντος σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 5 της σύμβασης του Aarhus, που υιοθετήθηκε στις 25 Ιουνίου 1998 και υπογράφηκε από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και από τους κοινωνικούς εταίρους και τις συνδικαλιστικές οργανώσεις ειδικότερα.

(1) Γνωμοδότηση ΕΟΚΕ ΕΕ C 149 της 21.6.2002 για την «Πρόταση οδηγίας του ΕΚ και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 96/82/ΕΚ του Συμβουλίου της 9ης Δεκεμβρίου 1996 σχετικά με την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες», εισηγητής: ο κ. Levaux.

(2) Βλέπε οδηγία 1999/31/ΕΚ του Συμβουλίου της 26ης Απριλίου 1999. Τα ακόλουθα αποκλείονται από τον ορισμό της απόφασης:

- οι εγκαταστάσεις όπου γίνεται απόθεση των αποβλήτων για να επιτραπεί η προετοιμασία τους ενόψει μεταφοράς με σκοπό την αξιοποίηση, την μεταποίηση ή την απόθεση σε άλλο τόπο,
- τα αποθηκευμένα απόβλητα πριν από την αξιοποίηση ή την μεταποίηση για διάρκεια μικρότερη των τριών ετών κατά γενικό κανόνα, ή
- τα αποθηκευμένα απόβλητα πριν από την απόθεση για διάρκεια μικρότερη του ενός έτους.

(3) Ο ορισμός που λήφθηκε υπόψη στην παρούσα πρόταση είναι ο ίδιος με εκείνον της οδηγίας-πλαίσιο 75/442/ΕΟΚ της 15ης Ιουλίου 1975, σχετικά με τα απόβλητα, που βασίζεται στην έννοια «εξάλειψη των αποβλήτων», όπως αναφέρεται στην απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου (Εκτη αίθουσα) της 11ης Σεπτεμβρίου 2003. Avesta Polarit Chrome Oy. Αναφορά στην προδικαστική απόφαση: Korkein hallinto-oikeus — Φινλανδία. C-114/01.

4.7. Η ΕΟΚΕ λαμβάνει υπό σημείωση την προσπάθεια της Επιτροπής να προβλέψει στο άρθρο 10 ορισμένα μέτρα όσον αφορά τα απόβλητα που επαναφέρονται στις κοιλότητες της εκσκαφής, αλλά πιστεύει ότι τα κατάλληλα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο αυτό θα πρέπει να επεκταθούν ώστε ο φορέας να παρέχει στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους πληροφορίες όσον αφορά:

- το χωρομετρικό διάγραμμα των κοιλοτήτων εκσκαφής (επιφάνεια ή/και υποεπιφάνεια)·
- την ποιότητα και την ποσότητα του νερού που χρησιμοποιείται στις κοιλότητες εκσκαφής κατά τη διάρκεια των εργασιών (τουλάχιστον τα δύο τελευταία χρόνια)·
- τις προβλέψεις όσον αφορά τις τοποθεσίες, την ποσότητα και την επίδραση τυχόν μελλοντικών αποβλήτων από τις εκσκαφείς κοιλότητες στα υπόγεια και επιφανειακά ύδατα, καθώς και τα σχέδια για τη μείωση/αποκατάσταση των αποβλήτων αυτών·
- τις προτάσεις για τον έλεγχο της διαδικασίας εκχύλισης των κοιλοτήτων εκσκαφής, ώστε να παρέχονται έγκαιρες προειδοποιήσεις όσον αφορά την ανάγκη προώθησης των μέτρων αποκατάστασης που προαναφέρθηκαν.

4.8. Η ΕΟΚΕ σημειώνει ότι στις προπαρασκευαστικές εργασίες της Επιτροπής κατά τη σύνταξη και την υιοθέτηση της πρότασης, συμπεριλήφθηκε η απαίτηση να καταρτίσουν τα κράτη μέλη λεπτομερή κατάλογο των εγκαταλελειμμένων χώρων εξόρυξης· ωστόσο, η απαίτηση αυτή έχει τώρα διαγραφεί από την πρόταση,

λόγω της επιπλέον δυσχέρειας που προκαλεί η ένταξη 10 νέων κρατών μελών στην ΕΕ το 2004 και της ανάγκης για εμπεριστατωμένη έρευνα και αξιολόγηση των οικονομικών επιπτώσεων που είναι απαραίτητες για την ουσιαστική εφαρμογή της απαίτησης αυτής. Ενώ το άρθρο 19 της πρότασης υποχρεώνει τα κράτη μέλη να λαμβάνουν μέτρα ώστε να υφίσταται κατάλληλη ανταλλαγή τεχνικών και επιστημονικών πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών με σκοπό την ανάπτυξη μεθόδων για την κατάρτιση καταλόγων κλειστών εγκαταστάσεων αποβλήτων και την αποκατάσταση των κλειστών εγκαταστάσεων αποβλήτων, η ΕΟΚΕ δεν είναι πεπεισμένη ότι η προσέγγιση αυτή είναι επαρκής.

4.9. Συνεπώς, η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να καταρτίσει επειγόντως μια προσωρινή κατάσταση των εγκαταλελειμμένων ορυχείων και τόπων εξόρυξης που ενδέχεται να προκαλέσουν κινδύνους για την υγεία και το περιβάλλον. Ο κατάλογος αυτός θα πρέπει επίσης να ισχύει και στα 10 νέα κράτη μέλη και δεν θα πρέπει να καθυστερήσει από τη συνθεώρηση μεθοδολογικών προβλημάτων.

4.10. Η ΕΟΚΕ σημειώνει ότι η διάταξη για την απαίτηση να λαμβάνει η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους χρηματοοικονομική εγγύηση βάσει του άρθρου 14, δεν αναφέρει συγκεκριμένα από ποιον απαιτείται η εγγύηση αυτή. Ενώ η απαίτηση μιας παρόμοιας εγγύησης από μια συγκεκριμένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων ενδέχεται να συμβάλει στην εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει», η δυνατότητα των εταιρειών να προσφέρουν την εγγύηση αυτή και η επίδραση που αυτό ενδέχεται να έχει στα ασφαλιστρα είναι επίσης αναγκαίο να εξεταστούν ενδελεχέστερα από την Επιτροπή.

Βρυξέλλες, 11 Δεκεμβρίου 2003.

Ο Πρόεδρος

της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής
Επιτροπής

Roger BRIESCH